

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW EN DE
VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Het Partnerschap Levenslang Leren: oplevering en uitrol van het
actieplan levenslang leren 'Koers zetten naar een lerend
Vlaanderen'

Samenvatting

Het Partnerschap Levenslang Leren, door de Vlaamse Regering opgericht in oktober 2020, bezorgt aan de Vlaamse Regering het actieplan levenslang leren 'Koers zetten naar een lerend Vlaanderen'. In dit actieplan formuleert het Partnerschap ambities en acties om van Vlaanderen een lerende samenleving te maken. Daarnaast wordt de werking van het Partnerschap en de uitvoering van het actieplan beschreven.

1. SITUERING

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 voorziet in de oprichting van een Platform Levenslang Leren binnen de beleidsdomeinen Werk, Onderwijs en Economie. Dit platform heeft als doel om de synergiën en de samenwerking in het kader van levenslang leren binnen de Vlaamse overheid te versterken en via een gezamenlijke visie de noodzakelijke ambities en doelstellingen verder uit te werken.

Op 12 juni 2020 werd de conceptnota [De lerende samenleving](#) meegedeeld aan de Vlaamse Regering. Op basis van de uitgebrachte adviezen werd de samenstelling van het platform geagendeerd als mededeling op de Vlaamse Regering van 30 oktober 2020. Het platform werd door middel van die mededeling hernoemd tot het Partnerschap Levenslang Leren en samengesteld uit 20 leden. De leden van het Partnerschap Levenslang Leren kregen de opdracht om een voorstel tot actieplan te bezorgen aan de Vlaamse Regering tegen het najaar van 2021 en konden bij de uitwerking zowel inhoudelijk als procedureel op een autonome manier te werk gaan.

Voorliggende mededeling beschrijft het actieplan en hoe het Partnerschap zijn verdere werking zal organiseren om het actieplan tot uitvoering te brengen.

2. ACTIEPLAN ‘KOERS ZETTEN NAAR EEN LEREND VLAANDEREN’

Het actieplan ‘Koers zetten naar een lerend Vlaanderen’ is het resultaat van een cocreatief proces binnen het Partnerschap Levenslang Leren. De leden gingen in discussie over ambities voor levenslang leren (LLL) en werden daarbij gevoed door input aangeleverd door werkgroepen, informatie over bestaande initiatieven en de ervaringen binnen het eigen werkveld.

Op basis van deze discussies koos het Partnerschap ervoor om in te zetten op het ontwikkelen van een coherent kader voor levenslang leren, het detecteren van hefboomen en drempels en het formuleren van prioritaire acties. De vaststelling is immers dat een noodzakelijke cultuuromslag meer vraagt dan losse acties. Daartoe is nood aan een gezamenlijke visie en aan samenwerking tussen alle betrokken actoren.

Het actieplan wil een coherent en mobiliserend kader aanreiken voor alle actoren in levenslang leren. Het is opgebouwd aan de hand van een horizon, een kompas en vlaggenscheperen met daaronder acties binnen een matrixstructuur. Het actieplan wordt onderbouwd door een omgevingsanalyse.

De **horizon** van het actieplan volgt de Europese ambitie om in 2030 tot een opleidingsdeelname van 60% voor (non-)formeel leren te komen. Deze graadmeter wordt aangevuld met andere relevante indicatoren.

Het **kompas** bestaat uit tien ambities die Vlaanderen bij de Europese top kunnen brengen. Deze ambities zijn richtinggevend voor de acties opgelijst in het actieplan en voor eventuele toekomstige acties. Deze tien ambities zijn:

- de lerende staat centraal in relatie tot zijn omgeving(en)
- de LLL-competentie ontwikkelen en blijvend sensibiliseren en mobiliseren in functie van een lerende samenleving
- inzetten op inclusief leren
- kwaliteit blijvend verzorgen
- meer impact genereren door meer transparantie te voorzien
- wendbaar en duurzaam afstemmen
- samenwerken met impact
- werkend leren en lerend werken versterken
- uitbouwen van monitoringsinstrumenten en collectieve kennis
- technologie implementeren in en via leren.

De **vlaggenscheperen** bevatten 47 acties die deze legislatuur een hefboomeffect kunnen realiseren. De 7 vlaggenscheperen worden geordend aan de hand van een matrixstructuur (zie bijlage). Op de horizontale as staan de 4 doelgroepen van het actieplan, namelijk het individu, de organisatie, het aanbod en de samenleving. Op de verticale as staan 5 thema’s waarrond het actieplan werkt, namelijk knowhow opbouwen, sensibiliseren en mobiliseren, competenties centraal stellen, ondersteunen en begeleiden, en partnerschappen stimuleren. Elk thema bevat 1 of 2 vlaggenscheperen. De matrixstructuur heeft ook een derde dimensie, namelijk drempels identificeren en wegwerken. Het loopt als een rode draad doorheen de 7 vlaggenscheperen en de verschillende doelgroepen.

Het eerste vlaggenschip *Naar een kennisagenda LLL* heeft als doel ervoor te zorgen dat inzichten doorstromen, gedeeld zijn en gedragen worden en dat ze omgezet worden in innovatieve doorbraken en oplossingen. Het bevat de volgende 6 acties.

- Toekomstverkenningen rond leren, leven en werken
- LLL-dashboard
- Vlaamse skills outlook

- Onderzoeksagenda levenslang leren
- Resultaten uit de onderzoeksagenda verspreiden en gebruiken
- Systemische visie op levenslang leren uitwerken

Vlaggenschip 2 *Naar een gesegmenteerde mobiliseringsstrategie* heeft als doel om een mobiliseringsstrategie te initiëren die elke burger, elke organisatie en elk partnerschap, met hun eigen drempels en noden, aanspreekt en verbindt op weg naar een lerend Vlaanderen. Het bevat 3 acties.

- Website De Lerende Samenleving
- Doelgerichte strategie naar moeilijk bereikbare individuen en organisaties
- Mobiliserende events

Vlaggenschip 3 *Een persoonsvolgende inzet van Vlaamse LLL-incentives onderzoeken* wil met 3 acties bijdragen aan de voorbereiding en ontwikkeling van een persoonsvolgend systeem voor levenslang leren.

- Leer- en loopbaanrekening
- Overzicht opleidingsincentives
- Analyse persoonsvolgende inzet van LLL-incentives

Vlaggenschip 4 *Op weg naar één Vlaams strategisch competentieprogramma* heeft 7 acties. Dit vlaggenschip heeft tot doel om gecoördineerd de competenties van alle burgers te versterken. Om die reden worden competenties centraal geplaatst in de lerende economie en samenleving.

- Macrocompetentieprognoses
- Competentiechecks werknemers
- Gepersonaliseerd loopbaanplatform en competentieoverzicht
- Leer- en Ervaringsbewijzendatabank (LED)
- Inzetten op interoperabiliteit van competentietalen
- Geïntegreerd EVC-beleid
- Opvolgen van beleidsacties in functie van drempels en hiaten

Vlaggenschip 5 *Begeleiding en ondersteuning bij LLL: uitwerking flankerend beleid* onderscheidt, naar het model van trappsgewijze ondersteuning, 3 golven. Onder de **eerste golf** worden 3 acties geplaatst met betrekking tot digitale instrumenten en toegangspoorten: platforms en online toepassingen voor burgers, individuen en opleidings- en onderwijsverstrekkers, waar informatie wordt ontsloten en waar wegwijs gemaakt wordt naar dienstverlening.

- Loopbaanplatform
- Opdracht leergoesting met online platform
- Digitale ondersteuningstools

De **tweede golf** gaat over informele/organische dienstverlening of ondersteuning dichtbij de individuen en organisaties. Hieronder vallen 7 acties.

- Ondersteuningsaanbod voor lerende jobs in lerende organisaties
- Opdracht leergoesting met begeleidingstrajecten voor ondernemingen en hun medewerkers
- Coachend instrument voor lerende organisaties
- Plan van aanpak bij competentiechecks kmo
- Rol van brugfiguren voor levenslang leren onderzoeken
- Laagdrempelige gespreksmethodiek onderzoeken
- Analyse tweedelijns-ondersteuning

De **derde en laatste golf** wil met 4 acties bijdragen tot de totstandkoming van objectieve, neutrale, meer gestructureerde en vaak externe ondersteuning van de lerende en/of zijn of haar organisatie.

- Regionale samenwerking van leerwinkels met lokale partners
- Loopbaanbegeleiding (via loopbaancheques)
- Initiatieven voor ondersteuning tweede loopbaanhelft
- Analyse derdelijns-ondersteuning

Vlaggenschip 6 *Begeleiding en ondersteuning van aanbodverstrekkers* heeft tot doel om opleidingsverstrekkers te ondersteunen in het vormgeven van eigentijds, kwaliteitsvol, flexibel, en innovatief aanbod. Er worden 8 acties onder dit vlaggenschip geplaatst.

- Uitbouwen opleidingskompas
- Coachende vorming voor docenten en lesgevers
- Opleidingsverstrekkers ondersteunen naar e-leren
- Ondersteuning voor lerenden met digitale achterstand
- Innovatieprojecten in VLAIO-netwerk
- Gerichte aanbevelingen instrumenten LLL

Het doel van Vlaggenschip 7 *Partnerschappen rond LLL toekomstgericht versterken*, is om over de diverse niveaus, instellingen en stakeholders heen krachtige partnerschappen te sluiten om levenslang leren in Vlaanderen toekomstgericht te versterken. Onder dit vlaggenschip ressorteren 8 acties.

- Actieplan intersectorale adviseurs
- Project lokale leerecosystemen
- Cocreatie in opleidings- en onderwijsaanbod
- In dialoog met de federale overheid
- Partnerschappen stimuleren en helpen verduurzamen
- De evolutie van opleidings- naar loopbaanfondsen stimuleren
- Connectie maken met andere platformen en initiatieven LLL
- Afstemmen met het initieel onderwijs in functie van de LLL- competenties

Elk van de acties is toegewezen aan een actor die in het actieplan wordt benoemd. Deze actor trekt de uitvoering van de actie.

- 14 acties vallen onder de verantwoordelijkheid van het Partnerschap Levenslang Leren
- 6 acties vallen onder de verantwoordelijkheid van het Expertisecentrum Innovatieve Leerwegen
- 27 acties vallen onder de verantwoordelijkheid van verschillende entiteiten binnen de Vlaamse overheid.

Het actieplan is zo een gezamenlijke inspanning van de Vlaamse Regering en het Partnerschap Levenslang Leren om met de actoren binnen levenslang leren van Vlaanderen een lerende samenleving te maken.

3. WERKING VAN HET PARTNERSCHAP

Het Partnerschap Levenslang Leren blijft in zijn huidige samenstelling, zoals voorzien in de mededeling van 30 oktober 2020, functioneren tot het einde van deze legislatuur. Ook het secretariaat blijft gezamenlijk opgenomen worden door het beleidsdomein Werk en Sociale Economie en het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, evenals de SPOC als aanspreekpunt voor respectievelijk de vertegenwoordigers van Werk en van Onderwijs. De rol en taakstelling van het Expertisecentrum Innovatieve Leerwegen blijft, met uitzondering van het trekkerschap van vlaggenschepen 1 en 2, eveneens ongewijzigd ten opzichte van de vorige mededeling.

Voor de uitvoering van het actieplan maakt het Partnerschap **een werkprogramma** op voor deze legislatuur (2022-2024/Q2). In dat werkprogramma komen de volgende elementen aan bod:

- de uitvoering van de 14 acties die aan het Partnerschap zijn toegewezen. Het Partnerschap bepaalt ook de fasering van de uitvoering.
- de monitoring en opvolging van het geheel van het actieplan
- de opvolging van de onderzoeksagenda van het Expertisecentrum Innovatieve Leerwegen;
- de opvolging en bijsturing van de werkagenda's (zie verder)

- de uitwisseling van initiatieven door de leden, om met elkaar te connecteren en elkaar te inspireren
- strategische reflectie via thematische uitdiepingsmomenten in functie van visievorming.

Het Partnerschap maakt binnen zijn structuur afspraken over frequentie, besluitvorming en organisatie van de werkzaamheden, in functie van zijn werkprogramma en de beschreven output. Het Partnerschap kan werkgroepen inrichten bestaande uit leden van het Partnerschap, eventueel aangevuld met experts, om strategische reflecties en visievorming in het plenum inhoudelijk voor te bereiden.

Ondersteunend aan het Partnerschap worden per vlaggenschip mobiliserende **werkagenda's** gelanceerd om acties uit het actieplan tot uitvoering te brengen. Via overheidsopdrachten worden er neutrale trekkers (loodsen) uit het onderwijs- en werkveld aangesteld per vlaggenschip. Zij rapporteren aan het Partnerschap en wisselen kennis uit via een overkoepelende projectgroep. Een eventuele fasering van de vlaggenschepen wordt in overleg met het Partnerschap bepaald. De trekkers (loodsen) beëindigen hun werkzaamheden ten laatste in de eerste helft van 2024 met een thematisch rapport.

Het Expertisecentrum treedt op als opdrachtgever van de overheidsopdrachten. De opdrachtomschrijving en selectie van de trekkers (loodsen) gebeurt in samenspraak met het secretariaat en de SPOC. Ook het Partnerschap wordt gevraagd naar input bij de omschrijving van de opdrachten van de trekkers (loodsen).

Het evenwicht tussen partners uit onderwijs en werk wordt gegarandeerd of minstens maximaal nagestreefd in de werkgroepen en bij de selectie van de trekkers (loodsen).

Het Partnerschap rapporteert jaarlijks aan de Vlaamse Regering over zijn werkzaamheden (timing najaar) en over de uitrol van het actieplan. Daarnaast voorziet het Partnerschap op trimestriële basis terugkoppeling aan de bevoegde ministers. Het Partnerschap formuleert in 2024 zijn systemische visie op levenslang leren, zoals opgenomen als actie onder vlaggenschip 1. Samen met de thematische rapporten zoals opgemaakt door de loodsen, bezorgt het Partnerschap ook een eindrapport in een vorm die het verkiest.

De volgende Vlaamse Regering bepaalt of en in welke vorm het Partnerschap Levenslang Leren wordt verdergezet om uitvoering te geven aan de ambities zoals geformuleerd in het actieplan.

4. VERVOLGTRAJECT

Dit actieplan wordt door Minister Crevits en Minister Weyts voor advies voorgelegd aan de SERV en de VLOR. De adviezen worden meegenomen bij de uitvoering van het actieplan. Aan de adviesraden wordt ook gevraagd om in onderling overleg te bepalen welke rol hun secretariaten kunnen op nemen in het Partnerschap en in de uitvoering van het actieplan. Daarnaast wordt het actieplan ook bezorgd aan de werkgroepen die het Partnerschap input hebben gegeven voor dit actieplan, alsook aan een expertengroep.

Zoals in Sectie 3 aangegeven worden vanaf 2022 de werkagenda's van de vlaggenschepen gelanceerd, volgt het Partnerschap levenslang leren de uitvoering van het actieplan op, stelt het een werkprogramma op en rapporteert het jaarlijks over de voortgang aan de Vlaamse regering.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS